

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 11C/143/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113206197
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Sabadošová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2014:1113206197.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudkyňa JUDr. Tatiana Sabadošová v právnej veci žalobcu Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s., so sídlom Ul. 29. augusta 1/A, 814 80 Bratislava, IČO: 31 338 976, proti žalovanému E. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom v H., ul. F. č. XX zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Kizivatom, so sídlom kpt. Nálepku 8, 071 01 Michalovce, o zaplatenie sumy 829,85 € s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 49,50 € a trovy právneho zastúpenia v sume 285,55 € na účet právneho zástupcu žalovaného advokáta JUDr. Jána Kizivata do 3 (troch) dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou došlou na tunajší súd dňa 25.2.2013 domáhal, aby súd vydal platobný rozkaz, ktorým by uložil povinnosť žalovanému zaplatiť mu sumu 829,85 € a trovy konania. Odôvodnil to tým, že v zmysle zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov žalovanému vedie žalobca účet majiteľa cenných papierov. Službu „CD-XX-vedenie účtu majiteľa, poskytuje žalobca žalovanému v zmysle § 99 ods. 8 citovaného zákona za odplatu. Cena služby je vypočítaná v zmysle Cenníka centrálného depozitára cenných papierov SR v znení neskorších dodatkov, ktorý bol schválený v súlade so všeobecne právnymi predpismi. Na základe toho fakturoval žalobca žalovanému poplatok za vedenie účtu majiteľa - služba „CD-XX“, za rok 2008, v súlade s cenníkom v znení dodatku platnom ku dňu vystavenia faktúry. Žalobca uviedol, že v prípade, že žalovaný uhradí predmetnú faktúru v zmysle platobného rozkazu, tak si nebude uplatňovať náhradu úrokov z omeškania. Súd vo veci vydal dňa 10.3.2014 pod č.k. 6Ro 361/2013-23 platobný rozkaz, ktorým vyhovel návrhu. Proti platobnému rozkazu podal v zákonnej lehote žalovaný odpor, v ktorom namietal, že žalobca nepreukázal doručenie faktúry, ktorou mu vyfakturoval žalovanú sumu a vzhľadom na odstup času nemá ani vedomosť žalovaný, žeby mu vôbec takéto vyúčtovanie bolo doručované žalobcom. Poukázal na skutočnosť, že síce nepopiera, že žalobca vedie tento účet v jeho prospech, avšak toto vedenie účtu, alebo táto služba v prospech žalovaného je vedená bez toho, aby medzi účastníkmi bola uzavretá akákoľvek zmluva, ktorá bližšie špecifikuje podmienky, za ktorých je žalovanému predmetná služba zo strany žalobcu poskytovaná. Poukázal na ust. § 340 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorý bol účinný v čase vystavenia predmetnej faktúry a teda, že mu nie je zrejmé na základe akej skutočnosti došlo k stanoveniu dátumu splatnosti v tejto faktúre na deň 28.2.2009, obzvlášť s prihliadnutím na to, že medzi účastníkmi nie je uzavretá žiadna zmluva, ktorá upravuje splatnosť záväzkov medzi nimi, pričom splatnosť tejto pohľadávky nie je upravená ani v cenníku centrálného depozitára SR, podľa ktorého mala byť vypočítaná suma za vedenie účtu majiteľa žalovaného. Poukazujúc na ust. § 391 ods. 1, 2 Obchodného zákona je teda žalovaný toho názoru, že žalobca si svoje právo na zaplatenie pohľadávky súvisiacej s poskytovanou službou - vedenie účtu majiteľa za rok 2008 mohol uplatniť na súde už

1.1.2009, resp. v lehote splatnosti vyúčtovania, ktorá lehota v žiadnom prípade nemôže byť svojvoľne stanovená žalobcom na dátum 28.2.2009. Poukazujúc na ustanovenie § 397 Obchodného zákonníka je toho názoru, že k premlčaniu pohľadávky žalobcu došlo 1.1.2013, najneskôr však 30.1.2013. Ak by sa pripustila obvyklá lehota splatnosti faktúr v obchodných vzťahoch 30 dní, čo tiež upravuje aktuálne znenie § 365 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorý už upravuje 30-dňovú lehotu odo dňa poskytnutia plnenia veriteľom žalobca si svoj nárok uplatnil až dňa 22.2.2013, t.j. po uplynutí štvorročnej premlčacej lehoty. Z tohto dôvodu vzniesol žalovaný námietku premlčania tohto uplatňovaného nároku a navrhol žalobu z tohto dôvodu zamietnuť.

Žalobca v priebehu konania poukázal na to, že právny vzťah medzi účastníkmi vyplýva priamo zo zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoCP“) na základe evidencie cenných papierov na účte majiteľa. Poukázal na to, že právna úprava účinná v čase zriadenia účtu majiteľa cenných papierov nevyžadovala písomnú formu uzavretia zmluvy. Uviedol, že činnosti Centrálného depozitára cenných papierov SR (ďalej len „CDCP“) uvedené v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára vykonáva CDCP za odplatu v zmysle § 99 ods. 8 ZoCP. Činnosti CSCP sú definované v ust. § 99 ods. 3 a 4 ZoCP. Jednou z platených činností je vedenie účtu majiteľa (§ 99 ods. 4 písm. h) ZoCP). Vzhľadom na uvedené právo na odplatu za vedenie účtu majiteľa vyplýva žalobcovi priamo z citovaného zákona. V roku 2008 viedol žalovaný účet majiteľa cenných papierov a evidoval na ňom cenné papiere a teda mu poskytol službu „CD - XX“ za vedenie účtu majiteľa cenných papierov na základe čoho mu fakturoval poplatok vo výške 829,85 € za rok 2008. Odplatu za vedenie účtu majiteľa je navrhovateľ oprávnený stanoviť na základe Prevádzkového poriadku schváleného Národnou bankou Slovenska. Tento je v zmysle ust. § 103 ods. 6 ZoCP záväzný pre oboch účastníkov a na základe neho žalobca poskytuje svoje služby za cenu stanovenú Cenníkom Centrálného depozitára cenných papierov SR v znení neskorších dodatkov (ďalej len „cenník“) ak zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak. Cena služby je vypočítaná v zmysle cenníka v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a tento je rovnako záväzný pre CDCP, ako aj pre všetky fyzické a právnické osoby, vďaka čomu je tento systém transparentný a rovnaký pre všetkých. Prevádzkový poriadok a cenník CDCP je verejne prístupný. V súlade s uvedeným, je zrejmé, že spôsob určenia poplatku je jasne určený a je v záujme odporcu, aby sa s ním oboznámil. Uviedol, že každoročne zasiela faktúry na adresy klientov uvedené v evidencii CDCP. Dôkazom o vystavení príslušnej faktúry č. XXXXXXXXXXXX je odpis tejto faktúry zaslaný súdu ako dôkaz spolu s návrhom na začatie konania. Aj faktúra č. XXXXXXXXXXXX bola vystavená v súlade s cenníkom, podľa ktorého platba za vykonanie služieb sa vykonáva na základe vystavenej faktúry formou bezhotovostného prevodu, dobierky, prípadne platbou v hotovosti na expozitúre na základe vystaveného príjmového pokladničného dokladu. Splatnosť faktúry č. XXXXXXXXXXXX M. stanovil na 28.2.2009. Poukázal na to, že v čase stanovenia splatnosti faktúry zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník nezakotvoval presnú lehotu na splnenie peňažného záväzku dlžníka. V súlade s ust. § 340 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka účinného v čase vystavenia predmetnej faktúry platilo, že ak čas plnenia nie je v zmluve určený, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie záväzku ihneď po uzavretí zmluvy a dlžník je povinný záväzok splniť bez zbytočného odkladu po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal. S cieľom zabezpečenia plnenia peňažného záväzku zo strany žalovaného žalobca nepožadoval splnenie záväzku hneď po doručení faktúry odporcovi a stanovil dátum splatnosti faktúry na 28.2.2009, a to s ohľadom na potrebu doručenia faktúry, ako aj vytvorenie dostatočného časového priestoru na úhradu faktúry zo strany odporcu. Nakoľko poplatok je v zmysle cenníka fakturovaný za celý kalendárny rok, t.j. k 31.12.2012 je potrebné uvedené skutočnosti zohľadniť pri stanovení splatnosti faktúry. Nárok na zaplatenie nedoplatku za rok 2008 si žalobca uplatnil návrhom na súde a podaním návrhu na začatie konania predchádzala výzva na úhradu zo dňa 6.2.2014. Ďalej uviedol, že právny vzťah v súvislosti s vedením účtu majiteľa cenných papierov medzi žalovaným a žalobcom sa spravuje ZoCP a v otázkach neupravených ZoCP sa tento právny vzťah spravuje ustanoveniami zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, a preto podľa § 387 Obchodného zákonníka je premlčacia doba štvorročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Vzhľadom na skutočnosť, že vystavená faktúra za vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2008 sa stala splatnou dňa 28.2.2009 si žalobca uplatnil svoj nárok pred uplynutím premlčacej lehoty. Poukázal na to, že podľa právnej úpravy účinnej v čase vzniku právneho vzťahu medzi účastníkmi, a to konkrétne podľa § 58 ods. 5 zákona č. 600/1992 Zb. v znení neskorších predpisov sa „Právny vzťah medzi majiteľom účtu a strediskom sa spravuje týmto zákonom a Obchodným zákonníkom.“ Rovnako ZoCP vymedzuje, že právny vzťah v súvislosti s vedením účtu majiteľa sa spravuje ZoCP a Obchodným zákonníkom.

Žalovaný nepopiera tvrdenie žalobcu, že právny vzťah vzniknutý medzi účastníkmi sa riadil ustanoveniami zákona o cenných papieroch. Poukázal na § 161 ZoCP podľa ktorého sa ustanoveniami tohto zákona spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 58 ods. 5 zák. č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch (zákon bol zrušený ZoCP) sa právny vzťah medzi majiteľom účtu a strediskom sa spravuje týmto zákonom a Obchodným zákonníkom, avšak nakoľko k vzniku predmetného právneho vzťahu žalobcu a žalovaného došlo v roku 2008, teda za účinnosti ZoCP tak s poukazom na ust. § 161 ZoCP je potrebné posudzovať právne vzťahy podľa ZoCP, pričom poukázal na ust. § 105 ods. 5 ZoCP podľa ktorého právne vzťahy medzi členom, ktorému bol účet majiteľa zriadený a centrálnym depozitárom a právny vzťah medzi členom a majiteľom takéhoto účtu sa spravujú týmto zákonom a Obchodným zákonníkom. Ustanovenie § 105 ods. 5 ZoCP upravuje právne vzťahy člena a CDCP - žalobcu, člena a majiteľa účtu - žalovaného, avšak neobsahuje právnu úpravu právneho vzťahu CDCP - žalobcu a majiteľa účtu - žalovaného, z ktorého dôvodu má žalovaný za to, že tento právny vzťah je potrebné posudzovať a spravovať príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedol, že mu nie je však známe, na základe akej právnej skutočnosti bola stanovená lehota splatnosti faktúry na dátum 28.2.2008, nakoľko medzi účastníkmi nedošlo k uzatvoreniu žiadnej dohody upravujúcej splatnosť pohľadávok veriteľa - v tomto prípade žalobcu, pričom splatnosť pohľadávok nie je upravená ani Cenníkom CDCP, na ktorý sa navrhovateľ odvoláva, tak ani Prevádzkovým poriadkom CDCP, pričom poukázal na právny názor vyjadrený v rozhodnutí NS SR publikovaného v ZSR č. 28/1994: „ Ak čas splnenia dlhu nebol dohodnutý ani inak stanovený, premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po tom, čo dlh vznikol.“ Žalovaný vzniesol námietku premlčania odvolávajúc sa na ust. § 101 Obč. zákonníka a nakoľko v predmetnej veci ide o pohľadávku veriteľa - žalobcu, ktorá mu vznikla z titulu poskytovania služby vedenia účtu majiteľa za rok 2008 tak prvý deň po vzniku dlhu bol podľa neho 1.1.2009 a teda premlčacia lehota uplynula dňom 1.1.2012. Aj za predpokladu, že by bol právny vzťah posudzovaný podľa ust. Obchodného zákonníka a teda premlčacia lehota, by bola 4 -ročná tak k uplynutiu lehoty by došlo dňa 1.1.2013, pričom návrh bol podaný na súd až v mesiaci február 2013, t.j. po uplynutí premlčacej lehoty. Žalovaný ďalej poukázal na to, že, že cena služby za vedenie účtu majiteľa predstavujúca nárok, ktorý si žalobca uplatňuje v rámci predmetného súdneho konania bola žalobcom svojvoľne stanovená, pričom prihliadnuť k cene za identickú službu poskytovanú v roku 2007, 2006, 2005.... bola táto cena niekoľkokrát nižšia, než cena služby vedenia účtu majiteľa účtovaná za rok 2008. Poukázal aj na rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 19C 93/2014-64 zo dňa 3.9.2014, ktorým bolo rozhodnuté v skutkovo a právne zhodnej veci tak, že žaloba (v danej veci ako žalobca taktiež vystupoval CDCP SR) bola zamietnutá z dôvodu uplynutia premlčacej lehoty. Z týchto dôvodov navrhol žalovaný, aby žalobu zamietol a priznal mu náhradu trov konania.

Žalobca v priebehu konania poukázal na skutkový stav a to:

1. Dňa 4.6.1998 bol Strediskom cenných papierov SR, a.s. (ďalej len „SCP“) na žiadosť odporcu zriadený účet majiteľa cenných papierov č.ú. XXXXXXXXXXXXXXX vedený na meno E. Y., r.č. XXXXXXXXXXXX na základe evidencie cenných papierov.

2. Právny vzťah medzi odporcom a SCP vznikol v zmysle ust. § 56 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení neskorších predpisov, podľa ktorého bolo SCP povinné evidovať zaknihované cenné papiere a v zmysle ust. 57 zák. č. 600/1992 Zb. viedlo evidenciu zaknihovaných cenných papierov na účtoch majiteľov cenných papierov.

3. V súčasnosti (ako aj v predmetnom roku 2008) CDCP eviduje zaknihované cenné papiere v zmysle § 99 a § 105 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoCP“).

4. Spätňý výpis z účtu majiteľa cenných papierov k 1.1.2008 a dokument preukazujúci registráciu účtu majiteľa (výstup zo systému) sú dôkazom existencie právneho vzťahu medzi odporcom a navrhovateľom v roku 2008. Z uvedených dokladov je zrejmé, že v predmetných rokoch navrhovateľa evidoval na účte odporcu cenné papiere. V čase zriadenia účtu majiteľa cenných papierov sa podľa platnej legislatívy

nevyžadovala písomná forma uzavretia zmluvy a máme za to, že zmluvný vzťah medzi odporcom a navrhovateľom vznikol priamo zo zákona na základe evidencie zaknihovaných cenných papierov. Rovnako ZoCP nevyžaduje uzatvorenie písomnej zmluvy v súvislosti s vedením účtu majiteľa.

5. V roku 2004 došlo k zmene, kedy CDCP nadviazal na činnosť predošlého SCP v zmysle ZoCP. K uvedenej zmene došlo na základe rozhodnutia Ministerstva financií SR, ktorým sa schválila zmena obchodného mena spoločnosti Stredisko cenných papierov SR, a.s. na Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s. a zmena predmetu činnosti SCP v súlade s Rozhodnutím Úradu pre finančný trh č. D.-XXX/XXXX/CD zo dňa 28.8.2003 o udelení povolenia na vznik a činnosť centrálného depozitára. Túto skutočnosť potvrdzuje aj uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 7.1.2004, na základe ktorého sa vykonali uvedené zmeny v Obchodnom registri Slovenskej republiky.

6. V predmetnom roku 2008 viedol navrhovateľ odporcovi účet č.ú. XXXXXXXXXXXXX. Nesúlad medzi pôvodným stavom, kedy na meno odporcu bol vedený účet č.ú. XXXXXXXXXXXXX so súčasným stavom, teda číselným označením účtu, vznikol v dôsledku splnenia povinnosti navrhovateľa na základe novely ZoCP zákona č. 209/2007 Z.z. ust. § 173g ZoCP. Uvedené ustanovenie uložilo navrhovateľovi povinnosť upraviť spôsob vedenia účtov, teda zvoliť si medzi dvoma spôsobmi, ktoré alternatívne umožňuje ZoCP a upraviť tak evidenciu. Navrhovateľ sa rozhodol, že bude postupovať podľa ust. § 164 a ods. 4: „Centrálny depozitár je oprávnený z dôvodu potreby vykonania úprav v systéme pre technické spracovanie údajov centrálného depozitára, zriadiť majiteľovi účtu zriadeného podľa doterajších predpisov účet majiteľa podľa § 105 a presunúť cenné papiere z účtu zriadeného podľa doterajších predpisov na účet majiteľa podľa § 105 aj bez žiadosti, pričom je povinný vykonať túto činnosť bezodplatne. Túto činnosť je centrálny depozitár oprávnený vykonať, len ak je spôsob a postup tejto činnosti upravený v prevádzkovom poriadku.“ Z daného dôvodu navrhovateľ vypracoval zmenu v Prevádzkovom poriadku zo dňa 30.10.2007. Uvedená zmena bola schválená rozhodnutím Národnej banky Slovenska číslo: S.-XXXX/XXXX-PLP zo dňa 18.12.2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 18.12.2007. prevádzkový poriadok je prístupný k nahliadnutiu v sídle navrhovateľa a zverejnený na jeho webovej stránke.

7. Navrhovateľ bol oprávnený aj bez žiadosti zriadiť majiteľovi účtu zriadeného podľa zák. 600/1992 Zb. účet majiteľa podľa § 105 ZoCP a presunúť cenné papiere z účtu zriadeného podľa doterajších predpisov (zák. č. 600/1992 Zb.) na účet majiteľa zriadeného podľa § 105 ZoCP. Uvedený presun cenných papierov z pôvodného účtu na novozriadený účet vykonal navrhovateľ bezodplatne.

8. V nadväznosti na uvedenú právnu úpravu, bol navrhovateľ oprávnený podľa ust. § 164a ods. 6 zmeniť číselné označenie účtu zriadeného podľa zák. č. 600/1992 Zb., pričom spôsob prečíslovania bol povinný zverejniť v dennej tlači s celoštátnou pôsobnosťou uverejňujúcou burzové správy.

9. Právny vzťah medzi odporcom a navrhovateľom sa spravuje ust. ZoCP a v neupravených otázkach ust. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, a teda že v tomto prípade ide o obchodnoprávny vzťah.

10. Podľa právnej úpravy účinnej v čase vzniku právneho vzťahu, a to konkrétne ust. § 58 ods. 5 zákona č. 600/1992 Zb. v znení neskorších predpisov: „Právny vzťah medzi majiteľom účtu a strediskom sa spravuje týmto zákonom a Obchodným zákonníkom.“ Rovnako v súčasnosti máme za to, že právny vzťah v súvislosti s vedením účtu majiteľa cenných papierov medzi CDCP a klientmi, ktorým vedie účty spravuje ZoCP a v otázkach neupravených ZoCP sa tento právny vzťah spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, a to v súlade s ust. § 261 ods. 6 písm. c) Obchodného zákonníka.

11. Rovnako podľa § 105 ZoCP sa vzťah medzi členom a majiteľom účtu výslovne spravuje ZoCP a Obchodným zákonníkom. Uvedené ustanovenie rovnako určuje Obchodný zákonník ako rozhodný predpis pre úpravu vzťahov medzi CDCP a členmi. Napriek absencii výslovného zákonného určenia rozhodného predpisu, ktorým sa spravujú vzťahy súvisiace s vedením účtu majiteľa medzi CDCP a klientmi, ak tento klient nie je členom, máme za to, že tieto právne vzťahy sa spravujú ZoCP a v neupravených otázkach Obchodným zákonníkom. V oboch prípadoch, kedy je účet vedený či už v CDP alebo u člena ide o vedenie účtu v súlade s § 105 ZoCP. Je teda zrejmé, že v oboch prípadoch ide o rovnaký právny vzťah, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia toho istého zákona, a teda

ZoCP a Obchodného zákonníka. Ust. § 104 ods. 1 ZoCP vymedzuje kto môže byť členom centrálného depozitára. Medzi tieto subjekty patrí aj iný centrálny depozitár.

12. Činnosti CDCP uvedené v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára vykonáva centrálny depozitár za odplatu (§ 99 ods. 8 ZoCP). Činnosti CDCP sú definované v ust. § 99 ods. 3 a 4 ZoCP. Jednou z platených činností je vedenie účtu majiteľa (§ 99 ods. 4 písm. h) ZoCP). Prevádzkový poriadok CDCP v zmysle vyššie cit. právnych noriem upravuje postup a spôsob pri vykonávaní činností CDCP, medzi ktoré patrí aj vedenie účtu majiteľov. Odplatu za vykonávanie činností centrálnym depozitárom je preto tento oprávnený stanoviť prevádzkovým poriadkom, resp. na základe tam uvedeného splnomocňovaného ustanovenia v osobitnom dokumente. Podľa čl. 16 Prevádzkového poriadku CDCP poskytuje svoje služby za cenu stanovenú Cenníkom služieb centrálného depozitára, ktorý schvaľuje dozorná rada CDCP a je zverejnený na web stránke CDCP.

13. Pri posudzovaní predmetného právneho vzťahu je potrebné vychádzať aj zo samotnej povahy cenných papierov, kedy neexistuje iné ako obchodnoprávne využitie cenných papierov.

14. Okresné sudy v skutkovo a právne obchodných veciach rovnako zastávajú názor, že právny vzťah v súvislosti s vedením účtu má povahu obchodnoprávnú. Napr. Okresný súd Partizánske v rozsudku zo dňa 7.1.2014, č.k. 3C 117/2013. Súd v uvedenom rozsudku uvádza: „...právny vzťah medzi účastníkmi je právnym vzťahom obchodnoprávnym. Vyplýva to nie z postavenia účastníkov konania, ale priamo zo zákona“ ako ďalší príklad navrhovateľ uvádza rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 22.1.2014, č.k. 9C 301/2013.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, v príslušnom roku 2008 navrhovateľ naďalej viedol odporcovi účet, na ktorom evidoval cenné papiere. Navrhovateľ z toho dôvodu fakturoval odporcovi poplatok za vedenie účtu majiteľa cenných papierov faktúrou č. XXXXXXXXXXXX. V januári 2009 odporca presunul svoje cenné papiere na iný účet, a CDCP ďalej neevidoval na jeho účte žiadne cenné papiere.

16. Cena služby CD-XX bola vypočítaná v zmysle platného a riadne schváleného Cenníka Centrálného depozitára cenných papierov SR v znení neskorších dodatkov (ďalej len „cenník“) v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi za príslušný rok. Cenník je schvaľovaný Dozornou radou navrhovateľa v zmysle Prevádzkového poriadku, ktorý je podľa ust. § 103 ZoCP schvaľovaný Národnou bankou Slovenska. Je jednoznačné, že ZoCP v predmetnom období upravoval a naďalej upravuje tvorbu cenníka za poskytovanie služieb CDCP, a to najmä konštituovaním spôsobu tvorby Prevádzkového poriadku. Podľa ust. § 103 ods. 6 ZoCP: „Prevádzkový poriadok je záväzný pre centrálného depozitára,... právnické osoby a fyzické osoby, ktorým centrálny depozitár zriadil účty majiteľov podľa § 105 a 164,“

17. Výška poplatku bola stanovená v závislosti od objemu cenných papierov evidovaných na účte majiteľa v rozhodnom období. Pri stanovení výšky objemu cenných papierov CDCP vychádza z menovitej hodnoty cenných papierov a počtu cenných papierov. Ide o objektívne kritéria, ktoré sú CDCP známe, nakoľko tieto údaje sú evidované v evidencii CDCP. Cenník a je prístupný k nahliadnutiu v sídle navrhovateľa a zverejnený na jeho webovej stránke. Priemerný mesačný objem cenných papierov na účte odporcu bol v roku 2008 vo výške 395 951,67 €.

18. Nie je sporné, že cenník na základe ktorého CDCP určuje výšku poplatkov za služby, vzniká podľa postupu schváleného v súlade s ustanovením § 103 ods. 3 ZoCP Národnou bankou Slovenska. Cenník teda CDCP môže vyhotoviť výlučne v prípade, pokiaľ postupujem podľa poriadku schváleného NBS právoplatným rozhodnutím, pretože výlučne NBS je v súlade so ZoCP orgánom dohľadu nad činnosťou CDCP.

19. Predmetný postup vyhotovenia cenníka, ktorý je súčasťou prevádzkového poriadku je CDCP navyše v súlade s ustanovením § 103 ods. 5 Zákona o CP z dôvodu transparentnosti povinný sprístupniť verejnosti postup vyhotovenia cenníka je teda permanentne dostupný na webovej stránke CDCP a v sídle CDCP. Odporca tento postup vyhotovenia cenníka nikdy nenamietal, hoci o ňom mal, resp. pri zachovaní primeranej bdelosti, mal mať vedomosť.

20. Cenník CDCP v čl. I určuje všeobecné podmienky v súvislosti s poplatkami za poskytované služby. Podľa odseku 4 uvedeného článku: „Platba za vykonanie služieb sa vykonáva na základe vystavenej

faktúry formou bezhotovostného prevodu, dobievky, prípadne platbou v hotovosti na expozitúre na základe vystaveného príjmového pokladničného dokladu.“ Z uvedeného ustanovenia cenníka je zrejmy a jasne definovaný spôsob úhrady poplatku za poskytovanú službu. Z vystavenej faktúry je zrejmá výzva navrhovateľa na úhradu poplatku v stanovenej lehote splatnosti.

21. Pri vystavení faktúry CDCP postupoval v súlade so zákonom č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Ustanovenie § 71 uvedeného zákona ukladá platiteľovi dani povinnosť vystaviť faktúru najneskôr do 15 dní od vzniku daňovej povinnosti. V čase vystavenia predmetnej faktúry zákon nestanovoval konkrétnu lehotu pre stanovenie dátumu splatnosti. Navrhovateľ určil dátum splatnosti poplatku za vedenie účtu majiteľa na deň 28.2.2009 (za rok 2008), čím zabezpečil dostatočný časový priestor na úhradu tohto poplatku. Pri vystavení faktúry, ako aj určení dátumu splatnosti faktúry Navrhovateľ neporušil žiadne právne predpisy.

22. Predmetné faktúry odporca do dnešného dňa neuhradil. Navrhovateľ eviduje voči odporcovi pohľadávky za vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2008 vo výške 829,85 €.

23. Odporca bol opätovne v roku 2013 vyzvaný na úhradu nedoplatku na základe výzvy zo dňa 6.2.2013. aj napriek uvedenému odporca nedoplatok neuhradil, pričom skutočnosť, že mu bol účet v danom roku vedený si bol vedomý, nakoľko z neho v roku 2009 presúval cenné papiere na iný účet.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené vyjadrenie v roku 2008 navrhovateľ viedol odporcovi účet majiteľa cenných papierov v zmysle ust. § 105 ZoCP a na základe evidencie zaknihovaných cenných papierov podľa § 99 ZoCP. Navrhovateľ si plnil svoju zákonnú povinnosť, keď v uvedených rokoch viedol odporcovi účet majiteľa cenných papierov.

Na základe uvedených tvrdení mal žalobca za to, že preukázal vznik uplatneného právneho nároku, z ktorého žalovanému vyplýva poplatková povinnosť podľa ZoCP a žalobca si plnil svoju zákonnú povinnosť, keď v predmetných rokoch viedol žalovanému účet majiteľa a evidoval na ňom cenné papiere.

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi konania a zistil tento skutkový stav:

Žalobca predložil súdu „Výpis z účtu so všetkými právami spojenými s CP k spätnému dátumu k dátumu 1.1.2008 (č. l. 54-55) potvrdzujúci, že na základe citovaného zákona vedie v prospech žalovaného účet majiteľa č. XXXXXXXXXXXXX na fyzickú osobu. ďalej predložil súdu faktúru č. XXXXXXXXXXXX vyhotovenú dňa 31.12.2008 splatnú 28.2.2009 na sumu 829,85 € (25.000,- Sk) za CD - XX - vedenie účtu majiteľa (č. l. 22). Žalobca nepredložil žiaden listinný dôkaz alebo iný dôkaz o skutočnosti, žeby vôbec predmetná faktúra bola doručená žalovanému. Z faktúry je zrejmé, že sa jedná o faktúru za poplatok za vedenie účtu majiteľa za rok 2008, ktorý je vypočítaný na základe objemu cenných papierov v menovitej hodnote k 31.12.2008 v súlade s článkom VI. bod 1 Cenníka Centrálného depozitára cenných papierov SR v znení jeho dodatkov č. 1 až 5, ktorý nadobudol účinnosť dňom 1.2.2007. Žalobca zaslal žalovanému výzvu na úhradu predmetnej sumy zo dňa 13.2.2013, keďže žalovaný listom zo dňa 18.2.2013 požiadal žalobcu, že aby mu zaslal fotokópiu originálu uzavretej zmluvy o poskytovaní služieb medzi nimi, fotokópiu všeobecných zmluvných podmienok ako aj doklad o tom, že mu tieto boli doručené, oznámenie o aktualizácii sadzobníkov poplatkov na základe ktorého došlo k vyrúbeniu poplatku, ako aj doklad, že tomuto to bolo doručené, aj fotokópiu faktúry, prípadne ďalších upomienok na úhradu predmetnej faktúry za poskytnutie služby vrátane dokladov preukazujúcich jeho doručenie.

Podľa § 161 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 99 ods. 4 cit. zákona, centrálny depozitár môže okrem činností uvedených v odseku 3 h) zriaďovať a viesť držiteľský účet pre centrálného depozitára a zabezpečovať s tým súvisiace služby,

Podľa § 105 ods. 5 cit. zákona, právne vzťahy medzi členom, ktorému bol účet majiteľa zriadený, a centrálnym depozitárom a právny vzťah medzi členom a majiteľom takéhoto účtu sa spravujú týmto zákonom a Obchodným zákonníkom.

Podľa § 391 ods. 1 Obchodný zákonník, pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde, ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

Podľa § 397 ods. 1 Obchodný zákonník, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Je nepochybné, že v roku 2008 existoval právny vzťah medzi účastníkmi čo vyplýva zo spätného výpisu z účtu majiteľa cenných papierov k 1.1.2008 a z výstupu zo systému, ktorý preukazuje registráciu účtu majiteľa a z tohto je zrejmé, že žalobca v tomto období evidoval na účte žalovaného cenné papiere. Je pravdou, že v čase keď bol zriadený účet majiteľa cenných papierov sa podľa vtedy platnej právnej úpravy nevyžadovala písomná forma takejto zmluvy a teda zmluvný vzťah medzi účastníkmi vznikol priamo zo zákona na základe evidencie zaknihovaných cenných papierov. Ani pokiaľ ide vedenie účtu majiteľa cenných papierov tak zákon (ZoCP) tiež nevyžadoval, aby bola uzavretá takáto zmluva písomne. Pokiaľ však ide o otázku akým zákonom sa spravuje v tomto prípade právny vzťah medzi účastníkmi konania, t.j. žalobcom - strediskom a žalovaným ako majiteľom účtu súd sa stotožňuje s právnym názorom žalovaného, t.j. že v tomto prípade sa nejedná o obchodnoprávny vzťah, ale občianskoprávny vzťah, nakoľko § 105 ods. 5 ZoCP neobsahuje právnu úpravu právneho vzťahu CDCP a majiteľa účtu a preto je potrebné tento právny vzťah potrebné posudzovať a spravovať príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Vzhľadom k tomu, že žalovaný v priebehu konania vzniesol námietku premlčania voči uplatňovanému nároku žalobcu súd sa v prvom rade ňou zaoberal, keďže zo zákona musí na premlčanie prihliadnuť (§ 100 ods. 1 Obč. zák). V tomto prípade si žalobca uplatnil v tomto konaní voči žalovanému pohľadávku, ktorá mu vznikla z titulu poskytovania služby - vedenie účtu majiteľa za rok 2008. Žalobca vystavil vyššie označenú faktúru na uplatňovanú sumu s dátumom splatnosti na deň 28.2.2009, takže prvý deň po vzniku dlhu, t.j. 29.2.2009 začala plynúť trojročná premlčacia lehota a táto uplynula dňom 28.2.2012. Žalobca podal žalobu na súd dňa 25.2.2013, t.j. po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty a preto súd žalobu zamietol, keďže nárok žalobcu je premlčaný.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Úspešný žalovaný si uplatnil náhradu trov konania, ktorú vyčíslil právny zástupca na celkovú sumu 335,05 €. V zmysle ust. § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, je základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby 51,45 € určená z tarifnej hodnoty veci 829,85 € (poznámka: tarifná hodnota veci určená súčtom uplatňovanej istiny v sume 122,78 € a kapitalizovanou výškou 0,2 % denného poplatku z omeškania za obdobie od

9.12.1998 do 30.1.2014, t.j. ku dňu podania žaloby, ktorého výška je 1.358,44). Vzhľadom k tomu, že je platcom DPH, trovy konania vyúčtoval v súlade s ust. § 22 zák. č. 222/2004 Z.z. o dani pridanej hodnoty v aktuálnom znení takto:

A. Zaplatený súdny poplatok za podaný odpor v sume 49,50 €

B. Vykonané úkony právnych služieb v sume:

1. Prevzatie a príprava zastúpenia dňa 4.7.2014 v sume 51,45 €

2. Spracovanie a podanie odporu zo dňa 7.7.2014 v sume 51,45 €

3. Písomné podanie - stanovisko k vyjadreniu žalobcu na výzvu súdu dňa 24.9.2014 v sume 51,45 €

4. Účasť na pojednávaní pred OS MI dňa 21.10.2014 v sume 51,45 €

Náhradu za režijný paušál: 4 krát á 8,04 v sume 24,12 €

Spolu bez DPH v sume 237,96 € + 20 % DPH v sume 47,59 €. Spolu trovy s DPH v sume 285,55 €.

A (49,50 €) + B (285,55€) = 335,05 €

Súd po preskúmaní správnosti vyčíslených trov konania tieto priznal úspešnému žalovanému v sume 49,50 € za zaplatený súdny poplatok za podaný odpor a trovy právneho zastúpenia v sume 285,55 € podľa §§ 10 ods. 1, 13a písm. a/, c/, d/, 15, 16 ods. 3, 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a uložil neúspešnému žalobcovi, aby tieto uhradil.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 (pätnástich) dní od jeho doručenia na tunajšom súde.

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti podania podľa § 42 ods. 3 O.s.p., to znamená musí byť z odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Ďalej z odvolania musí byť zjavné, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.